

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 21 червня)

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме

- По Україні близько 606 600 споживачів не мали електропостачання, близько 176 700 споживачів перебували без газопостачання.
- Україна виконала всі шість технічних передумов, необхідних для початку експорту електроенергії до країн ЄС. У червні Україна розраховує отримати від ENTSO-E перші квоти для пілотного експорту (в обмеженому обсязі 100 МВт) та їх розподіл між операторами Словаччини, Угорщини та Румунії – радник прем'єр-міністра, член наглядової ради "Укренерго" Юрій Бойко.
- В ході місячного аукціону "ОГТСУ" на липень, "Газпром" відмовився від бронювання додаткових потужності на точці з'єднання "Суджа" (15 млн куб. м на добу) – додатково до 77 млн куб. м, які доступні за транзитним контрактом. Враховуючи обмеження поставок через "Північний потік-1" та "Турецький потік", російський монополіст учергове довів, що веде "газову війну" проти споживачів у Європі.
- Мінрегіон просить місцеву владу приготуватися до використання альтернативних джерел теплогенерації в наступному опалювальному сезоні, а також розраховує на підтримку донорів для отримання твердопаливних та електричних котлів, теплових насосів, модульних теплогенераторів та іншого обладнання. У свою чергу, Міненерго передбачило баланс енергетичних ресурсів для різних сценаріїв проходження опалювального сезону, які обговорює уряд.
- Верховна Рада в ході чергового "євроінтеграційного дня" голосування прийняла закони "Про управління відходами" та Антикорупційну стратегію на 2021–2025 роки.

- Україна отримала статус партнера-учасника Ініціативи трьох морів (Тримор'я) та виступила з ініціативами посилення співпраці в реалізації інфраструктурних проєктів.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Україна продовжує [здійснювати](#) комерційний експорт електроенергії до Польщі по виділеній лінії “Добротвірська ТЕС-Замость” рівним графіком в обсязі 210 МВт щогодинно. Також, за [даними](#) “Укренерго”, експорт до Молдови становить 142 МВт. При цьому, “Енергоатом” продовжує викупати на [щоденних аукціонах](#) по 150 МВт пропускної спроможності до Молдови рівним графіком. Окрім цього, між енергосистемами України та країнами Східної Європи (Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії та Молдови) [відбуваються](#) технічні сальдо-перетоки.

При цьому, за словами радника прем'єр-міністра, члена наглядової ради “Укренерго” Юрія Бойка, Україна [виконала](#) всі шість технічних передумов, які були необхідні для початку експорту електроенергії до країн ЄС. Зокрема, Україна приєдналася до системи FSKAR – спрощеної процедури оплати технічних перетоків між європейськими операторами мереж. У червні Україна розраховує отримати від ENTSO-E перші квоти для пілотного експорту електроенергії (в обмеженому обсязі 100 МВт) та їх розподіл між системними операторами Словаччини, Угорщини та Румунії.

У рамках [відновлення](#) “Укренерго” пошкодженої мережевої інфраструктури, у південно-східному регіоні тривав ремонт повітряної лінії 330 кВ. У північному регіоні на підстанції 330 кВ відремонтовано два вимикачі та продовжувався ремонт релейного захисту. У східному регіоні після обстрілів проводився огляд повітряної лінії 330 кВ. На іншій лінії та підстанції 330 кВ тривали ремонтні роботи. У центральних областях йшло відновлення волоконно-оптових ліній зв'язку.

Функціонування ринку електроенергії

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії незначно [скоротилася](#) і на 21 червня становила 2245,92 грн/МВт·год (-1,1% до попереднього дня). При цьому, біржові ціни на ринках країн Східної Європи продемонстрували різносторонню динаміку. Індекси Base РДН Словаччини та Угорщини синхронно зросли і приблизно у 4,1 рази [перевищували](#) значення індексу Base РДН України; ціновий спред із ринками Румунії та Польщі становив 3,7 та 2,4 рази, відповідно.

Загальний обсяг торгівлі [зріс](#) до 13,87 тис. МВт·год (+4,1% до попереднього дня). Водночас, пропозиція також показала незначне збільшення – до 68,1 тис. МВт·год (+1,9%). У сукупності ці фактори спричинили незначне зменшення профіцитності РДН: розрив із обсягом заявок на купівлю становив 4,9 разів. У [структурі купівлі](#) 56,5% займали постачальники, 43,4% належало операторам мереж, 0,1% – виробникам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР помірно [зросла](#) і на 20 червня становила 2506,73 грн/МВт·год (+9,4% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі продовжив стрімко зростати – до 1,35 тис. МВт·год (+272,9% до попереднього дня). Водночас, пропозиція продемонструвала істотну спадну динаміку – до 39,7 тис. МВт·год (-24,5%), що в сукупності з динамікою торгівлі призвело до подальшого відчутного

зменшення профіцитності ВДР – розрив із обсягом заявок на купівлю упав із 146 до 29 разів. У [структурі купівлі](#) домінуючу частину (94,1%) займали постачальники, 2,9% належало операторам мереж, 3% – виробникам.

Припинення та відновлення постачання

За [даними](#) Міністерства енергетики, станом на 20 червня через пошкодження, обумовлені бойовими діями, в Україні залишались знеструмленими близько 741 населених пунктів, загалом близько 606 600 споживачів, протягом доби відновлено постачання для близько 2 340 споживачів.

Масштабні припинення електропостачання та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

- у **Донецькій області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом доби фахівцями відновлено електропостачання для майже 5 500 родин у 7 населених пунктах Покровського, Бахмутського та Краматорського районів. Без електропостачання залишалися жителі 320 населених пунктів (за [даними](#) Міністерства енергетики – понад 362 400 споживачів);
- у **Луганській області**, за [даними](#) Міністерства енергетики, понад 128 200 споживачів залишались без електропостачання;
- у **Харківській області**, за [даними](#) Міністерства енергетики, близько 35 600 споживачів залишались знеструмленими та для 500 споживачів відновлено постачання. 20 червня фахівцям місцевого ОСР вдалося [усунути](#) пошкодження мереж та повністю відновити електропостачання Салтівського району м. Харків;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 07:00 21 червня, без електропостачання залишались 38 415 споживачів у 100 населених пунктах. Протягом минулої доби фахівці ОСР відновили енергопостачання для понад 2 000 споживачів (1 124 у Пологівському, 840 – Оріхівському, 12 – Якимівському районах та 26 у м. Запоріжжя). Через активні бойові дії без енергопостачання залишилися понад 16 000 родин в зоні Оріхівських та 685 – Пологівських електромереж;
- у **Миколаївській області**, за [інформацією](#) ОВА, станом на 21 червня частково або повністю пошкоджено 407 об'єктів електропостачання, знеструмленими залишалися 96 населених пунктів (з них 2 частково) Баштанського та Миколаївського районів. За [даними](#) Міністерства енергетики, за добу для 200 споживачів регіону відновлено електропостачання;
- у **Херсонській області**, за [інформацією](#) ОВА, станом на 13:00 20 червня, серед громад, з якими вдалося встановити зв'язок, у Нововоронцовській, Новоолександрівській та Музиківській електропостачання здійснювалося частково, щонайменше 11 населених пунктів перебували без світла. В усіх 22 населених пунктах Високопільської та 12 – Калинівської громад електропостачання відсутнє повністю;
- в **Одеській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом доби енергетикам вдалося ліквідувати наслідки аварії на високовольтній підстанції в одному з районів Одеси та заживити понад 16 000 споживачів;
- у **Дніпропетровській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, з 13 до 19 червня аварійно-ремонтним бригадам вдалося виконати ремонти на обладнанні та лініях у 12 населених пунктах, знеструмлених через бойові дії. Це дало можливість повернути електропостачання для 1 645 споживачів. Станом на 20 червня відновлено роботу усіх ліній, котрі були знеструмлені через ворожі обстріли, нових відключень немає;

- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА станом на 06:00 21 червня, послуга з електропостачання не надавалась 242 абонентам;
- оперативна зведена інформація стосовно електропостачання у **Сумській області** була відсутня на час підготовки огляду.

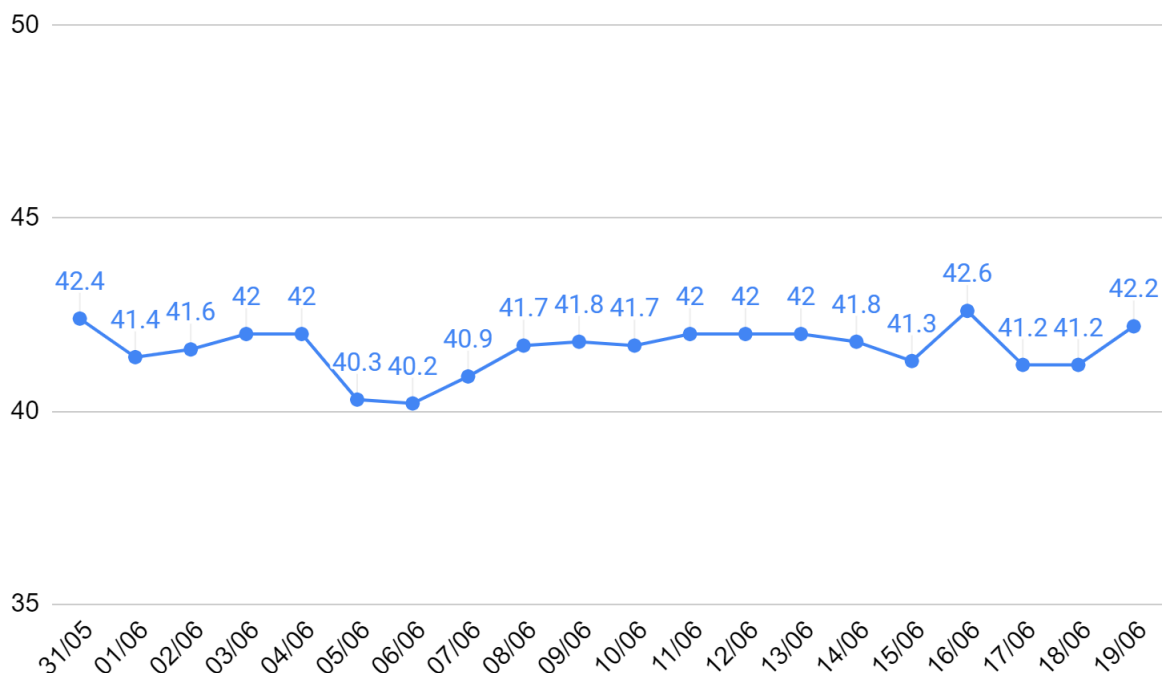
Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України в період 19 червня зріс на 1 млн куб. м і становив 42,2 млн куб. м. Ці обсяги становлять лише 39% від передбачених транзитним контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з ЄС здійснювався через точку з'єднання "Германовичі" (віртуальна точка з'єднання "Україна-Польща") обсягом 1 млн куб. м. Разом з тим, частина цих обсягів може становити транзит з Польщі до Угорщини через Україну, оскільки за 19 червня через точку з'єднання "Берегово" (віртуальна точка з'єднання "Берег") з української ГТС транспортувалось 0,6 млн куб. м газу.

Транзит російського газу через територію України (на точках з'єднання "Сохранівка" та "Суджа"), млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Водночас "ОГТСУ" [провів аукціон](#) з розподілу місячної потужності української ГТС на липень, на якому, зокрема, пропонувались потужності точки з'єднання "Суджа" обсягом 15 млн куб. м на добу – додатково до 77 млн куб. м, які доступні "Газпрому" за транзитним контрактом. Проте "Газпром" відмовився від бронювання цих потужностей. Враховуючи обмеження поставок через "Північний потік-1" та "Турецький потік", це є черговим доказом ведення російським монополістом газової війни проти споживачів у країнах Європи.

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Чернігівській та Харківській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 20 червня без газопостачання залишалися близько 176 700 споживачів, водночас відновлено розподіл газу 4 800 абонентам.

В **Донецькій області** ситуація не змінилась – майже весь регіон без газопостачання через пошкодження магістрального трубопроводу. Станом на 16 червня розподіл газу [здійснювався](#) лише 1 900 споживачам області в двох населених пунктах.

У **Луганській області** ситуація без змін: газопостачання відсутнє через масштабні руйнування критичної інфраструктури в ході бойових дій.

У **Херсонській області** [станом на 19:00 21 червня](#) про значні зміни в газопостачанні не повідомлялось – повністю без газопостачання залишалася 1 громада (Високопільська) та частково 3 (Великоолександрівська, Нововоронцовська, Станіславська). Разом з тим, в окремих із цих громад відсутній мобільний зв'язок, тому оперативна інформація про газопостачання відсутня. У 4 громадах (Тягинська, Горностаївська, Великолепетиська, Рубанівська), що користуються зрідженим газом, запаси на мінімумі, ще у одній (Новорайська) газ у балонах закінчився.

В **Запорізькій області** станом на ранок 20 червня без газопостачання [залишались](#) 80 978 абонентів у 107 населених пунктах. 19 червня у місті Василівка усунуто пошкодження газопроводу низького тиску, завдані [17 червня](#) внаслідок обстрілу, відновлено газопостачання 27 споживачів. Також місцевий оператор ГРМ [повідомив](#) про відновлювальні роботи в житлових районах Комишувахи. У місті Оріхів ремонтні роботи, як і ворожі обстріли, не припиняються, аварійна служба працювала цілодобово.

У **Миколаївській області** ситуація з газопостачанням [погіршилась](#) – загалом за час війни, станом на ранок 21 червня, пошкоджено 635 об'єктів газової інфраструктури (без змін у порівнянні з 20 червня), внаслідок чого без газу залишалось 7 135 (+237) абонентів.

В **Чернігівській області**, за [інформацією](#) місцевої ОВА, станом на ранок 21 червня близько 900 абонентів у 23 населених пунктах області не отримували послугу з постачання газу.

Оперативна інформація про ситуацію з газопостачанням в **Сумській та Харківській областях** була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

За [даними](#) ЗМІ, країни-учасниці Ініціативи трьох морів (Тримор'я) створили новий формат партнерства і надали Україні статус партнера-учасника після звернення Президента України Володимира Зеленського із проханням про вступ. Як зазначається, нова форма партнерства адресована потенційним країнам-членам ЄС. Нагадаємо, Зеленський [запропонував](#) посилити співпрацю в межах об'єднання з міркувань безпеки та логістики. Говорячи про співпрацю у сфері енергетики, Зеленський [нагадав](#), що Україна має одні з найбільших у регіоні сховища газу, а

також значні можливості для експорту електроенергії, які можуть стати внеском до енергобалансу та енергобезпеки країн Тримор'я.

Верховна Рада України [ухвалила](#) рамковий законопроект № 2207-1-д “Про управління відходами”. Передбачається, що законопроект дозволить:

- спланувати систему управління відходами;
- створити умови для побудови сміттєпереробної інфраструктури;
- встановити принцип “забруднювач платить”;
- впровадити розширену відповідальність виробника, коли він буде зобов'язаний забезпечити повну утилізацію упаковки, яку випустив на ринок разом із товарами.

Також Верховною Радою прийнято законопроект [№ 4135](#), яким затверджується Антикорупційна стратегія на 2021–2025 роки. Документ [визначає](#) п'ять основних принципів антикорупційної політики:

1. оптимізація функцій держави та місцевого самоврядування, зокрема усунення дублювання повноважень;
2. цифрова трансформація реалізації повноважень, прозорість діяльності та відкриття даних;
3. створення більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб;
4. забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні правопорушення;
5. формування суспільної нетерпимості до корупції.

Координацію реалізації стратегії покладено на НАЗК. Зазначимо, що наявність та імплементація Стратегії були питаннями опитувальника Єврокомісії з метою формування висновку про надання статусу кандидата на членство в ЄС. У своєму висновку щодо української заявки на вступ Єврокомісія також [наголосила](#) на необхідності виконання Україною низки умов, зокрема у сфері боротьби з корупцією.

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов [повідомив](#), що в Україні з початку російської агресії зруйновано або пошкоджено 293 котельні, при цьому Мінрегіон просить регіональну владу приготуватися до використання альтернативних джерел тепла наступного опалювального сезону. В міністерстві також розраховують на донорську грантову підтримку, аби заздалегідь резервувати твердопаливні та електричні котли, теплові насоси, модульні теплогенератори та інші види опалювального обладнання. У свою чергу, заступник міністра енергетики Микола Колесник [заявив](#), що на рівні уряду обговорюються різні сценарії проходження опалювального сезону, зокрема й так звані “важкі”, пов'язані із втратою частини територій. Для кожного з таких сценаріїв передбачено відповідний баланс енергетичних ресурсів.

Кабінет міністрів з посиланням на міністра економіки Словаччини Ріхарда Сулика [повідомив](#), що нафтопровід “Дружба”, по якому до Словаччини надходить російська нафта, може бути переобладнано для поставок палива до України. Техніко-економічне обґрунтування буде попередньо підготовлене словацьким оператором нафтопроводу Transpetrol.

Міністр інфраструктури Олександр Кубраков [заявив](#) медіа, що ліквідація нестачі палива в Україні залежить від прогнозованості контрактних умов. На його думку,

ситуація стабілізується до осені, коли буде підписано більш довгострокові контракти з іноземними постачальниками.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).